

У листопаді 2022 року споживча інфляція в річному вимірі залишилася практично на рівні попереднього місяця та становила 26.5% (у жовтні – 26.6%). У місячному вимірі ціни зросли на 0.7%. Про це свідчать дані, опубліковані Державною службою статистики України. Фактичні темпи зростання цін були нижчими за траєкторію прогнозу Національного банку, опублікованого в [Інфляційному звіті за жовтень 2022 року](#). Це пов'язано з розширенням пропозиції продуктів харчування, деокупацією частини території України, розпродажем товарів, які швидко псуються через дефіцит електроенергії, та слабшим споживчим попитом. Крім того, інфляцію стримувало певне зміцнення готівкового курсу гривні, у тому числі завдяки раніше вжитим заходам НБУ.

Базова інфляція

Базова інфляція в листопаді пришвидшилася до 22.1% р/р з 21.5% р/р у жовтні.

Зростання цін на оброблені продовольчі товари прискорилося до 28.0% р/р. Під впливом збільшення вартості енергії дорожчали продукти, виробництво яких є енергоємним або потребує термічної обробки, а також товари, які потрібно зберігати в холоді. Зокрема, м'ясні, молочні продукти, кондитерські вироби, безалкогольні напої та консерви. Крім того, тривало подорожчання імпортованих продуктів харчування, зокрема рибних продуктів та оливкової олії. Натомість завдяки ліпшим, ніж очікувалося, урожаям соняшнику та ранніх зернових повільніше зростали ціни на соняшникову олію, макарони та хліб.

Подорожчання непродовольчих товарів пришвидшилося до 20.7% р/р. Це пов'язано з вичерпанням запасів імпортової продукції, закупленої влітку за нижчим курсом, а також зі зростанням витрат бізнесу, у тому числі через потребу закуповувати генератори для автономної роботи. Так, пришвидшилося подорожчання одягу та взуття, товарів для дому (посуду, меблів, побутової техніки, хімії), автомобілів та товарів особистого догляду. Водночас сповільнилося зростання цін на товари непершочергової необхідності, зокрема побутову техніку, домашній текстиль тощо.

Темпи зростання вартості послуг залишилися на рівні попереднього місяця (15.6% р/р). З одного боку, сповільнилося подорожчання послуг салонів краси, спортзалів, страхування автомобілів, управління багатоквартирними будинками, а також туристичних послуг. З іншого боку, швидше зростала вартість медичних послуг, послуг закладів громадського харчування, оренди житла та інтернет-провайдерів під впливом збільшення витрат бізнесів.

Зміна цін на сирі продукти харчування

Сповільнилося зростання цін на сирі продукти харчування (до 44.4% р/р). Завдяки розширенню пропозиції повільніше дорожчали овочі борщового набору, зокрема картопля, капуста, морква, буряк та

цибуля. Знизилися темпи зростання цін на апельсини та банани. Вартість яблук залишалася нижчою, ніж торік, через надлишкову пропозицію, що сформувалася з огляду на ускладнений експорт та обмежені можливості переробки.

Сповільнилося також зростання цін на свинину та яловичину, що пов'язано з ефектами відключення електроенергії. Останні призвели до проблем зі зберіганням продукції та потреби її швидшої реалізації. Крім того, нижчими темпами дорожчали цукор, борошно, гречка та інші крупи завдяки гарним врожаям.

Водночас вартість яєць і далі підвищувалася через порушення технологічних ланцюгів виробництва, втрату активів підприємств і збільшення виробничих витрат.

Зміна адміністративно регульованих цін

Зростання адміністративно регульованих цін залишилося на рівні попереднього місяця (14.7% р/р). З одного боку, вищими темпами дорожчали алкогольні напої через збільшення виробничих витрат бізнесу на енергію, сировину, тару. З іншого боку, і далі сповільнювалося зростання вартості транспортних послуг (на тлі відносно стабілізації цін на пальне), а також цін на фармацевтичну продукцію, що включена до державного моніторингу. Крім того, мораторій на підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги для населення стримував адміністративну інфляцію.

Зміна цін на пальне

Темпи зростання цін на пальне в річному вимірі й надалі знижувалися (до 59.4%). Це пояснюється сповільненням подорожчання нафти. Водночас у місячному вимірі ціни на пальне зросли внаслідок підвищення витрат бізнесу та посилення попиту на тлі перебоїв з електропостачанням.

Промислова інфляція

У період дії воєнного стану, а також протягом трьох місяців після його завершення органи державної статистики призупиняють оприлюднення індексу цін виробників.

У листопаді 2022 року споживча інфляція залишилася практично на рівні попереднього місяця (26.5% р/р). Це пов'язано з розширенням пропозиції продуктів харчування, деокупацією частини території України, розпродажем товарів, які швидко псуються через дефіцит електроенергії, слабшим споживчим попитом та певним зміцненням готівкового курсу гривні. Базова інфляція в листопаді пришвидшилася передусім під впливом зростання виробничих витрат

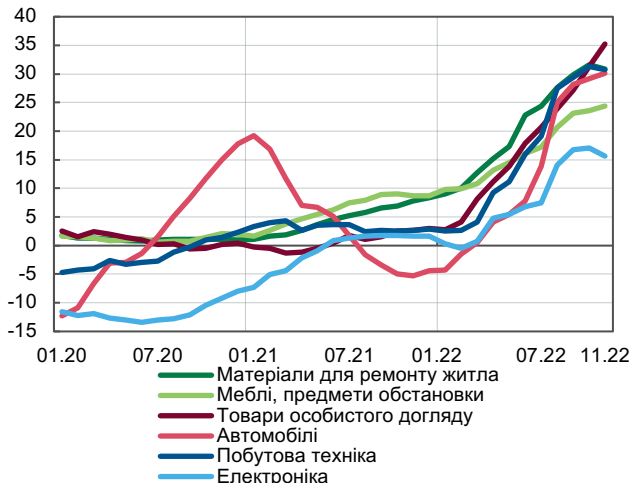
Графік 1. Індекси споживчих цін, %

Джерело: ДССУ.

Ефекти від вичерпання запасів непродовольчих товарів, закуплених за нижчим курсом, а також зростання витрат бізнесу, у тому числі для забезпечення автономної роботи, переважили вплив слабого попиту та зміцнення готівкового курсу гривні

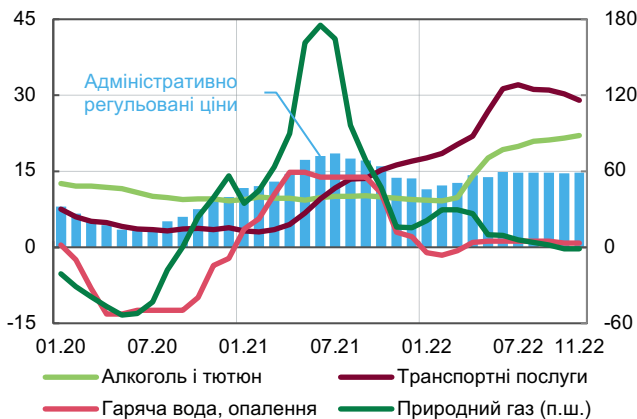
Графік 3. Ціни на окремі непродовольчі товари, % р/р

Джерело: ДССУ.

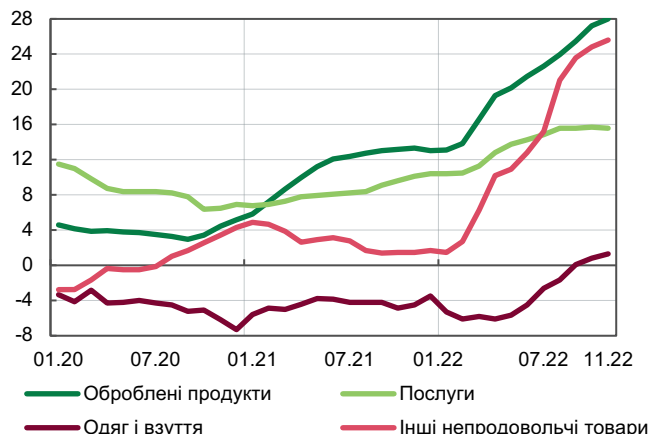
Темпи зростання адміністративно регульованих цін залишилися незмінними. З одного боку, під впливом зростання витрат швидше дорожчав алкоголь. З іншого боку, і далі сповільнювалося зростання вартості транспортних послуг, а також цін на ліки

Графік 5. Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

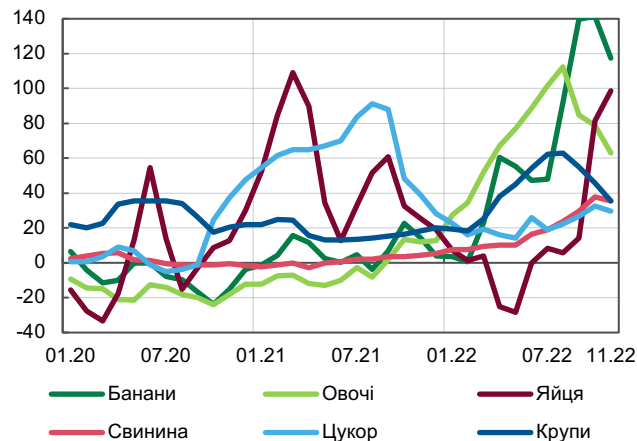
Графік 2. Основні компоненти базового ІЦЦ, % р/р

Джерело: ДССУ, розрахунки НБУ.

Завдяки розширенню пропозиції повільніше дорожчали овочі, фрукти та крупи. Проблеми зі зберіганням продукції та потреби її швидшої реалізації через відключення електроенергії призвели до сповільнення зростання цін на свинину та яловичину

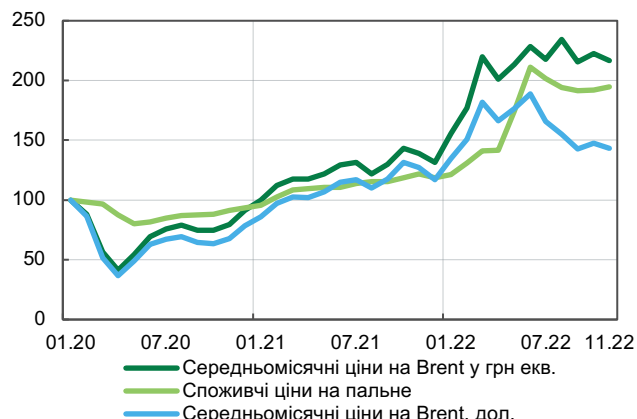
Графік 4. Ціни на окремі сирі продукти, % р/р

Джерело: ДССУ.

Темпи зростання цін на пальне в річному вимірі й надалі знижувалися під впливом сповільнення подорожчання нафти. Водночас за місяць ціни зросли внаслідок підвищення витрат бізнесу та посилення попиту

Графік 6. Індекси цін на пальне, 01.2020 = 100

Джерело: ДССУ, Refinitiv Datastream, розрахунки НБУ.

Таблиця 1. Зміна цінових індексів ІСЦ

	Частка в ІСЦ для 2022 року, %	% р/р			Листопад 2022 року, % м/м		
		2020 рік	2021 рік	2022 рік			
				09	10	11	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	5.0	10.0	24.6	26.6	26.5	0.7
Базова інфляція	56.4	4.5	7.9	20.4	21.5	22.1	1.3
Небазова інфляція*	43.6	5.9	13.5	29.6	32.2	30.9	-0.1
сирі продукти	20.9	4.1	11.8	40.9	47.1	44.4	-1.1
адміністративно регульовані тарифи та ціни	20.0	9.9	13.6	14.7	14.6	14.7	0.8
пальне	2.8	-10.5	26.5	66.2	61.9	59.4	1.3
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	43.6	4.9	12.7	31.7	35.7	35.1	0.6
Алкогольні напої, тютюнові вироби	8.2	9.2	9.4	21.2	21.6	22.1	1.0
Одяг і взуття	5.0	-7.3	-3.6	0.1	0.8	1.3	-1.6
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	8.4	13.6	9.8	4.3	5.5	5.7	0.2
послуги з управління багатоквартирними будинками	0.3	2.7	6.7	6.2	4.4	3.8	0.0
водопостачання	0.2	18.5	11.8	12.0	12.0	12.0	0.0
гаряча вода	0.3	-1.5	3.0	4.0	1.6	1.3	0.0
природний газ	2.3	56.3	15.5	1.9	-1.3	-1.0	0.0
центральне опалення	1.4	-2.4	1.7	0.6	0.6	0.5	0.0
електроенергія	1.6	0.0	26.5	-7.4	0.0	0.0	0.0
Транспорт	9.3	2.7	11.1	41.1	40.7	40.7	1.0
Зв'язок	3.0	4.1	7.5	13.7	11.8	11.8	1.3
Освіта	1.4	13.9	17.0	9.9	10.0	10.0	0.0

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ у результаті застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

Список скорочень:

ІСЦ	індекс споживчих цін	м/м	у місячному вимірі
ДССУ	Державна служба статистики України	р/р	у річному вимірі
НБУ	Національний банк України	п. ш.	права шкала
ЖКГ	Житлово-комунальне господарство		